

afz. Postbus 70212, 9704 AE Groningen

College van Burgemeester en
Wethouders van Midden-Drenthe
Postbus 24
9410 AA BEILEN

Vluchtelingenwerk Noord-Nederland

Friesestraatweg 191-3
Postbus 70212
9704 AE Groningen
Telefoon (050) 575 72 90
Fax (050) 5779824
www.vwnn.nl
jedelkoort@vwnn.nl

23 MAART 2016

1099

GEMEENTE MIDDEN-DRENTHE

datum 22-03-16

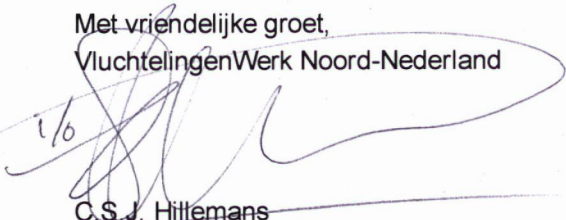
betreft Subsidievaststelling

Geacht college,

Bij brief d.d. 3 december 2014, zaaknummer 332558, heeft de gemeente ons een bijdrage toegezegd van € 58.329,—.

Hierbij verzoek ik u de subsidie voor 2015 vast te stellen. Ten behoeve hiervan kunt u als bijlagen aantreffen een inhoudelijk activiteitenverslag, een financieel verslag en de jaarrekening 2015 van VluchtelingenWerk Noord-Nederland.

Met vriendelijke groet,
VluchtelingenWerk Noord-Nederland

1/6

C.S.J. Hillemans
directeur

Gemeente Midden-Drenthe 2015

	Budget	Werkelijk	Verschil
Inkomsten			
VWNN	0	0	0
Gemeenten	58.329	58.329	0
Provincie	0	0	0
Overig	0	0	0
Overhead	0	0	0
Totaal inkomsten	58.329	58.329	0
Directe kosten			
Personeelskosten	40.687	42.177	1.490
Reis- en verblijfkosten	1.724	952	-772
Automatiseringskosten	195	273	78
Vrijwilligerskosten	4.968	6.388	1.420
Kantoorkosten	576	1.412	836
Huisvestingskosten	3.384	4.632	1.248
Activiteitskosten	0	0	0
Overige kosten	2.328	3.055	727
Overhead	4.467	-560	-5.027
Totaal directe kosten	58.329	58.329	0
Resultaat	0	0	0

Jaarverslag 2015
van
VluchtelingenWerk Noord-Nederland
in de
gemeente
Midden-Drenthe

Een dood jongetje, Aylan, werd in 2015 hét gezicht van alle bootvluchtelingen die Europa probeerden te bereiken. Het jongetje lag eerst op zijn buik in de branding bij Bodrum in Turkije, met een rood T-shirt, een korte broek en kleine schoenen. Daarna in de armen van een hulpverlener. De foto's gingen de wereld over.

Het leek of Europa wakker werd. Het nieuws in de media werd gedomineerd door de grote vluchtelingstromen samen met nieuws over bijeenkomsten in gemeenten over de komst opvangcentra.

Het was "alle hens aan dek" voor onze medewerkers!

Algemeen

VWNN is een door beroepsmedewerkers aangestuurde professionele vrijwilligersorganisatie die maatschappelijke begeleiding en juridische advisering biedt aan asielzoekers, vluchtelingen en migranten. Educatie en participatieactiviteiten vormen een belangrijke aanvulling op onze werkzaamheden.

Kernkwaliteiten van de organisatie zijn:

- de specifieke kennis van problematiek rondom vluchtelingen en migranten;
- het werken met vrijwilligers en daardoor een brugfunctie naar de samenleving;
- de begeleiding op maat;
- het vraaggericht werken.

Vrijwilligers zijn een onmisbare schakel in onze dienstverlening. Als gevolg van de enorme media-aandacht voor onze doelgroep is het aantal aanmeldingen van nieuwe vrijwilligers gigantisch geweest. Een fantastische bijkomstigheid. We proberen iedereen een plekje te geven binnen onze organisatie.

Een positief cliëntbeeld

Asielzoekers en vluchtelingen zijn in principe krachtige, ondernemende mensen. We schenken aandacht aan de persoon in zijn geheel. Niet alleen voor zijn of haar belemmeringen en problemen, maar aandacht voor alle leefgebieden. Het bevorderen en in stand houden van de eigen kwaliteit van het bestaan en de eigen regie zijn voor ons terugkerende, leidende principes. Voor iedereen wordt samen bekeken wat de hoogst haalbare vorm is van een kwalitatief goed leven. De eerste vragen aan cliënten zijn steeds: wat vind je zelf? wat kun je zelf? En: hoe kun je of kunnen we gezamenlijk eventuele drempels wegwerken?

We ontmoeten ook asielzoekers en vluchtelingen die extra zorg en begeleiding nodig hebben. Zij hebben in het land van herkomst of soms ook in Nederland ervaringen opgedaan die hen hinderen in hun bestaan. Aan deze cliënten wil VWNN extra begeleiding bieden en hen doorverwijzen naar passende zorg, hulp en ondersteuning. We proberen vervolgens de zelfregie stapsgewijs weer over te dragen aan de asielzoeker/vluchteling.

Decentralisaties en bezuinigingen

In 2015 zijn we samen met gemeenten verder in gesprek gegaan over de gevolgen van de decentralisaties in het sociale domein (Jeugdzorg, WMO en Participatiewet). De nadruk komt nog meer te liggen op de eigen verantwoordelijkheid, de participatiesamenleving. De decentralisaties gaan gepaard met grote bezuinigingen. De financiering van de maatschappelijke begeleiding komt verder onder druk te staan terwijl de intensiteit van de begeleiding juist steeds groter. Wij denken graag met gemeenten mee om een passende

oplossing te vinden voor dit probleem en proberen “op maat” onze dienstverlening waar nodig en mogelijk aan te passen.

Drempels bij integratie

De toename van digitale dienstverlening werkt drempelverhogend voor vluchtelingen en nieuwkomers. Veel vluchtelingen kennen het systeem van belasting betalen niet en daarnaast werkt het nog niet spreken van de Nederlandse taal natuurlijk ook niet mee. Een voorbeeld hiervan is de digitalisering van de Belastingdienst waarbij de bekende blauwe envelop gaat verdwijnen. Daarnaast zijn de procedures voor de aanvraag van toeslagen bij de Belastingdienst-Toeslagen ingewikkelder geworden en duurt het proces van toekennen langer. Dit leidt tot onzekerheid, stapelende schulden en dus een 'valse start' in de gemeenten.

Hier bovenop komt de eigen verantwoordelijkheid in het vinden van een inburgeringsaanbod en de lening die daarvoor moet worden afgesloten. De eerste periode na vestiging is veel ingewikkelder dan een aantal jaren geleden en heeft een nadelig effect op de integratie van vluchtelingen.

Taakstelling huisvesting vergunninghouders

De taakstelling huisvesting vergunninghouders is evenals in voorgaande jaren leidend voor onze activiteiten in gemeenten. De forse verhoging van het aantal asielverzoeken in 2014 heeft zich in 2015 in nog extremere aantallen doorgezet.

Door de versnelling in toekenning van een verblijfsvergunning en het beperkte woningaanbod stagneerde de doorstroom van vergunninghouders naar gemeenten. Er werd gezocht naar alternatieve vormen van huisvesting zoals het ZZA en het GZZA. Eind 2015 gingen deze twee regelingen al weer op de schop en ontstond de GVA (gemeentelijk versnellingsarrangement). Deze regeling zal begin 2016 vorm moeten krijgen.

Door intensieve samenwerking tussen gemeenten, woningcorporaties, COA, VluchtelingenWerk en andere organisaties heeft een deel van de gemeenten haar achterstand in de taakstelling kunnen inlopen. Belangrijk, omdat de het aantal asielverzoeken in 2016 naar verwachting verder zal toenemen.

Onderstaand een overzicht van de taakstelling in uw gemeente:

Resultaten VWNN in uw gemeente in 2015:

Taakstelling 2015	58
Achterstand per 1 januari 2015	4
Gevestigde vergunninghouders 2015	45
Achterstand per 31 december 2015	17
Verwachte taakstelling 2016	100

Gezinshereniging en juridische advisering

Met het hogere aantal asielverzoeken is ook het aantal (aanvragen) gezinsherenigingen fors gestegen. De procedures zijn ingewikkeld en slepen soms jaren door. Ook wanneer de vluchteling intussen al zelfstandig in een gemeente is gaan wonen.

De tendens dat uitgeprocedeerden zich bij onze spreekuren melden zet zich verder voort omdat ze nergens anders meer terecht kunnen. Wij proberen de uitgeprocedeerden en illegalen in beeld te krijgen en te houden en hun te adviseren over de toekomstmogelijkheden.

Maatschappelijke begeleiding en juridische advisering

Maatschappelijke begeleiding

Voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielgerechtigden en hun nareizende inburgeringsplichtige gezinsleden ontvangen gemeenten een vergoeding via het COA. Deze vergoeding werd gebruikt als cofinanciering voor de maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen.

Door bezuinigingen en de decentralisaties is de financiering voor de maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen verder onder druk komen te staan. VWNN is van mening dat een zorgvuldige transitie alleen mogelijk is wanneer de basis voor de vluchteling goed geregeld is. De vluchteling krijgt dan rust en ruimte in het hoofd om de volgende stap te nemen/maken. Wanneer dit fundament goed is gelegd kan worden overgedragen aan eerste en tweedelijns ondersteuning.

Activiteiten in gemeente Midden-Drenthe van onze vrijwilligers in de maatschappelijke begeleiding/juridische advisering zijn:

- Begeleiding bij het inrichten van de woning, aanvragen van een bijstandsuitkering volgens de Participatiewet, aanvragen van de inrichtingskrediet, bijzondere bijstand voor de overbrugging, aanmelden bij de zorgverzekeraar en de gemeentelijke collectieve verzekering, aanvragen kinderbijslag
- Hulp bieden bij het aanmelden bij een huisarts of tandarts
- Helpen bij het aanmelden van de kinderen bij scholen.
- Ondersteunen bij het invullen van allerlei formulieren;
- Stimuleren van de zelfredzaamheid van de bezoeker;
- De vluchteling informeren over Nederlandse gewoonten, gebruiken, wet & regelgeving, rechten en plichten in de inburgering, sociale voorzieningen in de gemeente, reguliere loketten, etc.;
- Kleine problemen aanpakken, laten zien hoe je dit kunt oplossen;
- De vluchteling continu coachen in zijn eigen zelfregie en zelfredzaamheid;
- Het continu op de hoogte blijven van wet- en regelgeving;
- Intermediair zijn tussen vluchteling en instanties / brug naar de samenleving – het contact met andere Nederlanders;
- Signaleren van problemen.

Toeslagenservicepunt TSP:

Sinds 2013 is VWNN intermediair Toeslagenservicepunt (TSP). We werken samen met de Belastingdienst-Toeslagen. Door deze samenwerking kunnen aanvragen veel sneller worden toegekend. De aanvraag van toeslagen wordt in de gemeenten waar VWNN actief is, meteen na het ondertekenen van het huurcontract of de verhuizing gedaan door de speciaal daarvoor opgeleide tokenhouder van VWNN.

Normaliter kan de daadwerkelijke toekenning van de toeslagen na aanvraag langer duren omdat zij dan als 'onbekende aanvrager' zich eerst persoonlijk met documenten moeten

melden bij een Belastingkantoor.

In gemeente Midden-Drenthe zijn twee opgeleide tokenhouders die de huur- en zorgtoeslag aanvraag.

EuroWijzer

Vluchtelingen starten hun verblijf in Nederland veelal met een sociaaleconomische achterstand. Ze hebben nog geen werk en meestal geen financiële buffer, terwijl ze in de beginfase wel meteen veel kosten hebben.

VluchtelingenWerk Nederland haakt met het project EuroWijzer preventief in. Door het geven van voorlichting en training, groepsgewijze lessen en met de inzet van vrijwillige budgetcoaches werken we aan een vergroting van de financiële zelfredzaamheid. De training wordt aangepast aan het taal- en kennisniveau van de deelnemers. VWNN heeft in 2015 162 vluchtelingen begeleid en 54 budgetcoaches getraind. Het project wordt verder ontwikkeld in 2016 waarbij we aandacht hebben voor verduurzaming.

We werken in het project EuroWijzer samen met andere instanties die zich bezighouden met schuldpreventie. EuroWijzer is mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en is uitgevoerd in een aantal gemeenten in Noord-Nederland.

Vrijwilligers maatschappelijke begeleiding en juridische advisering	Aantal vrijwilligers
Begin 2015	3
Eind 2015	10

Personeel maatschappelijke begeleiding en juridische advisering	Aantal
Coördinatoren	(1) -> 23(uren Fte)
Stagiaires	0

Vluchtelingen in gemeente Midden-Drenthe	Aantal
Beilen	16
nationaliteiten	Syrische, Afghaanse, Eritrese
Smilde	16
nationaliteiten	Syrische, Eritrese, Iraanse, Oegandese
Bovensmilde	6
nationaliteiten	Somalische, Eritrese
Nieuw Balinge	6
nationaliteit	Syrische
Westerbork	1
nationaliteit	Eritrese

Top 5 Herkomstlanden
1) Syrië
2) Eritrea
3) Somalië
4) Afghanistan
5) Iran

Taakstelling	Aantal
1 ^e Halfjaartaakstelling 2016	40
Achterstand eind 2015	17

Spreekuren in gemeente Midden-Drenthe	Openingstijden
Locatie Beilen adres: Nassaukade 4; 9411 KG Beilen tel.: 0593-540267 fax.: 0593-525737 Email: middendrenthe@vwnn.nl	dinsdag: 13.00 – 15.30 uur vrijdag: 10.00 – 14.00 uur

De spreekuren zijn een belangrijk onderdeel en aanvulling van de maatschappelijke begeleiding en de juridische advisering. Hieronder een aantal onderwerpen die veel aandacht vroegen in 2015.

In 2015 zijn er veel problemen met de belastingdienst; met name met de huurtoeslagen.

Ondanks het feit dat de huur- en zorgtoeslag tijdig door de tokenhouders wordt aangevraagd krijgen de cliënten géén huurtoeslag maar wel hun zorgtoeslag. Bij sommige cliënten duurt deze impasse langer dan een halfjaar. Fout ligt bij de Belastingdienst (hebben ze zelf toegegeven) en het lukte ze niet dit probleem op te lossen.

Consequentie: cliënten raken achter met het betalen van de maandelijkse vaste lasten. Hiervoor moet dan weer betalingsregelingen worden getroffen.

Tijdens het spreekuur worden de cliënten die gezinshereniging hebben aangevraagd ondersteund. Dit kan zijn hulp bij het invullen van een lijst met aanvullende vragen of het opsturen van gevraagde documenten aan de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

In sommige gevallen kan VluchtelingenWerk een kleine geldelijke ondersteuning verstrekken, via VluchtelingenFonds van VluchtelingenWerk, voor de aanschaf van de vliegtickets

Bij het afwijzen van de aanvraag voor een machtiging voorlopig verblijf (visum om naar Nederland te mogen komen) verwijzen we vaak door naar het Juridisch loket als een cliënt geen asieladvocaat in de buurt heeft.

In 2015 is tijdens het spreekuur veel energie en tijd besteed aan jonge vluchtelingen die problemen hebben met de inburgering of andere scholing. Er is ook veel contact met de scholen en in sommige gevallen ook met de gemeente om te proberen deze jonge mensen weer op de rails te krijgen.

Cliënten met grote financiële achterstanden, waar VluchtelingenWerk niet meer uit kan komen, worden naar de budgetconsulent van gemeente Midden-Drenthe of de Sociale Raadsvrouw doorverwezen.

En zoals elke jaar hebben we het druk met het aanvragen van kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in combinatie met de waterschapslasten.

Educatie activiteiten

Inburgering

VluchtelingenWerk biedt vluchtelingen/nieuwkomers een doorlopende leef- en leerlijn: van aankomst in de gemeente tot en met werk. Inburgering is daar een onderdeel van. De ambitie is vluchtelingen / nieuwkomers goed, efficiënt en zo snel mogelijk te laten inburgeren (met als minimaal resultaat: het inburgeringsexamen). Daarbij streven we een aanbod na dat zo dicht mogelijk bij de vluchteling ligt. Onze werkzaamheden op het gebied van inburgering zijn daarom vooral in de perifere gebieden gecentreerd. VVNN is intussen uitgegroeid naar 40 lesgroepen verdeeld over 17 leslocaties. We geven (met goed resultaat) les aan circa 400 cursisten.

In gemeente Midden-Drenthe volgen drie mensen inburgeringslessen bij VluchtelingenWerk in Assen en twee mensen bij VluchtelingenWerk in Hoogeveen. Deze mensen worden thuis ondersteund door een vrijwillige taalcoach van VluchtelingenWerk

Taalactiviteiten in gemeente Midden-Drenthe

VoorleesExpress

Het project VoorleesExpress wordt uitgevoerd onder de landelijke VoorleesExpress. Het project richt zich op gezinnen met kinderen tussen 2 en 8 jaar met een taalachterstand. Een half jaar lang komt er wekelijks een voorlezer bij een gezin thuis om aan de kinderen voor te lezen. Hierbij staat centraal dat een ouder (of een ander gezinslid) bij het voorleesritueel wordt betrokken om zo uiteindelijk het voorlezen over te nemen. Ook maakt het gezin kennis met de bibliotheek.

Voorlezen prikkelt de fantasie van de kinderen, het versterkt hun taalgevoel en vergroot hun woordenschat. Met het verkleinen van de taalachterstand, nemen de kansen van de kinderen op school toe. Op deze manier geeft de VoorleesExpress ouders de mogelijkheid om het toekomstperspectief van hun kinderen te vergroten.

De VoorleesExpress wordt gefinancierd door het Oranjefonds, Stichting Kinderpostzegels, Fundatie van den Santheuvel Sobbe, JM Fonds, Weeshuis des Doopgezinden

In 2015 is gestart met één vrijwillige voorlezer in één gezin in Beilen.

Het gezin had één kind die in aanmerking kwam voor het voorlezen. De oudere kinderen in het gezin vonden het voorlezen echter ook heel leuk. Ze vonden het jammer als ze er niet bij konden zijn. Het was een succesvolle koppeling

Het lukte VluchtelingenWerk niet om meer voorlezers te krijgen en/of gezinnen die een voorlezer wilden.

Er is nog geprobeerd om samen met de Bibliotheek, de Peuterspeelzalen een samenwerkingsverband op te zetten maar dit is verder niet ontwikkeld

Voor VluchtelingenWerk was de eerste prioriteit de taakstelling: de plaatsing en begeleiding van de grote stroom nieuwkomers.

Evaluatie 2015

Achterstand huisvestingstaakstelling

Ondanks de grote inspanningen om de taakstelling in 2015 te halen, sluit gemeente Midden-Drenthe met een achterstand van zeventien (17).

Deze achterstand komt mede door een oud fenomeen: statushouders hebben geen Burgerservicenummers en kunnen geen bankrekeningnummers openen.

Zo zijn eind 2015 een aantal woningen beschikbaar maar de gekoppelde vluchtelingen hebben niet de noodzakelijke documenten om het huurcontract te kunnen tekenen en deze woningen te kunnen betrekken.

De samenwerking tussen, gemeente, woningcorporaties en VluchtelingenWerk is buitengewoon goed.

Voor VluchtelingenWerk was de toename van actieve vrijwilligers van drie naar tien heel prettig maar ook noodzakelijk. Zo kan in 2015 de begeleiding van de extra nieuwkomers optimaal worden verzorgd en gecontinueerd.

Ook zijn we in overleg met Welzijn Midden-Drenthe voor meer kantoorruimte om zo onze werkzaamheden beter uit te kunnen voeren.

We hopen in 2016 nog meer vrijwilligers te kunnen werven om de nog grotere stroom statushouders adequaat te kunnen helpen.

Na overleg met dorpsbelangen is in 2015 besloten om statushouders in Nieuw Balinge en Witteveen te plaatsen. Dank zij de medewerking van de bewoners van beide dorpen kan men stellen dat de plaatsingen succesvol zijn verlopen.

Aandachtspunten voor de toekomst

Wij hebben te maken met een forse instroom van vluchtelingen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding en ondersteuning van de vluchtelingen. Participatie in de samenleving, het vinden van werk en aansluiting bij de sociale netwerken zijn belangrijke voorwaarden voor het welzijn van de statushouders en de samenleving.

Het is voor de statushouders nog altijd moeilijk om een nieuw bestaan op te bouwen. Het is voor hen lastig om werk te vinden en de onvoldoende beheersing van het Nederlands en een beperkt sociaal netwerk belemmeren hen in hun ontwikkeling. In sommige gevallen zijn de verschillen in normen waarden nog een extra belemmering.

Op 27 november 2015 stuurt minister L.F Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een brief aan de kamer waarin hij de invoering van het instrument participatieverklaring voor nieuwkomers presenteert.

In zijn brief zegt de minister dat onze samenleving alleen kan functioneren als iedereen die zich hier wil vestigen meedoet en de basisprincipes van de Nederlandse samenleving respecteert. De maatschappij biedt veel mogelijkheden en voorzieningen die van grote waarde zijn voor de individuele burger, maar verwacht daar ook iets voor terug.

De participatieverklaring is een instrument dat betrekking heeft op de basisprincipes van onze Nederlandse samenleving. Begrippen als vrijheid, gelijkwaardigheid en solidariteit staan daarin centraal.

Met het ondertekenen van de participatieverklaring tonen nieuwkomers hun betrokkenheid bij de Nederlandse samenleving en hun bereidheid om daar actief aan bij te dragen. Aan de gemeenten worden gevraagd om een participatieverklaringstraject in te voeren.

Het is duidelijk dat er voor de ondersteuning van vluchtelingen een andere inzet nodig is. Het is een opgave voor de langere termijn die uitgaat van de kansen kwaliteiten van de statushouders en van de samenleving.

VluchtelingenWerk hoopt dat de gemeente Midden-Drenthe ons het mogelijk maakt, een intensievere begeleiding op het maatschappelijk gebied op te zetten, toeleiding naar arbeidsparticipatie te effectueren maar ook participatieverklaringstrajecten mogelijk te maken. Een totaalpakket.